

SELSKAPSRETTSNYTT

NR. 4/2011

SelskapsrettsNytt formidler nyheter med selskapsrettslig relevans, samlet inn av **Selskapsrettsgruppen** ved Institutt for privatrett, Universitetet i Oslo. **SelskapsrettsNytt** gis ut kvartalsvis som en ren informasjonstjeneste, uten noen krav på fullstendighet, og distribueres kun elektronisk. Våre kilder er offentlige databaser slik som lovdata.no, regjeringen.no, [EU-domstolen](#) og [EFTA-domstolen](#). I tillegg benytter vi det private initiativet [europalov.no](#) og vi har gleden av å legge inn en rekke linker til europalovs gode oversiktssider i vårt nyhetsbrev. Enkelte av linkene er knyttet til databaser som krever innlogging.

Foreliggende utgave, SelskapsrettsNytt 4/2011, presenterer nyheter fra tiden medio august til medio oktober 2011. Tidligere utgaver er tilgjengelig på [våre nettsider](#).

INNHold

Nytt i lovgivningen m.m.	2
Norge	2
EU/EØS	4
Ny rettspraksis, forvaltningspraksis m.m.	6
Norge	6
EU/EØS	7
Nye selskapsrettslige publikasjoner	10
Fra Selskapsrettsgruppen	10
Fra Sustainable Companies-prosjektet	10
Et utvalg andre selskapsrettspublikasjoner	10
Selskapsrettsarrangementer	12
Selskapsrettsgruppens arrangement	12
Nytt om våre forskningsprosjekter	12
Sustainable Companies	12
Selskapsrettsgruppen	12

NYTT I LOVGIVNINGEN M.M.

NORGE

NYE LOVER, FORSKRIFTER, LOV- OG FORSKRIFTSENDRINGER

Det er ved [endringsforskrift](#) datert 30. august 2011 gjort endringer i [Verdipapirhandelforskriften](#). Endringen gjelder § 10-37 første ledd vedrørende rapporteringspliktige transaksjoner.

[Norsk forskrift kunngjort 3.6.2011](#): Kommisjonsforordning (EU) nr. 149/2011 av 18. februar 2011 som endrer forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarder i overensstemmelse med europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 når det gjelder forbedringer av International Financial Reporting Standards (IFRS).

[EØS-komitevedtak notifisert av Norge 12.9.2011](#): Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/109/EF av 16. september 2009 som endrer rådsdirektiv 77/91/EØF, 78/855/EØF og 82/891/EØF og direktiv 2005/56/EF når det gjelder krav til rapportering og dokumentasjon i forbindelse med sammenslåinger og delinger av selskaper (ikrafttredelse i Norge 1.11.2011).

RUNDSKRIV FRA FINANSTILSYNET

[Finanstilsynet publiserte 18. oktober 2011 sitt rundskriv](#) om "Tilordning av engasjementer til handelsporteføljen". Rundskrivet gjelder for verdipapirforetak.

[Finanstilsynet publiserte 26. september 2011 sitt rundskriv](#) om "Ny likviditetsrapportering for norske banker frå og med tredje kvartal 2011". Rundskrivet gjelder for banker.

[Finanstilsynet publiserte 6. september 2011 sitt rundskriv](#) om "Marknadsføring og sal av produktpakker". Rundskrivet gjelder for banker, finansieringsforetak og forsikringselskaper.

NYE FORSLAG, HØRINGER, PROPOSISJONER OSV.

Prop. 1 LS (2011-2012): Forslag om selskapsbeskatning i statsbudsjettet

Den såkalte *korreksjonsskatten* (skatteloven § 10-5) foreslås opphevet. Denne skal sikre at inntekt som deles ut fra aksjeselskap som utbytte, er skattlagt på selskapets hånd. Reglene er meget kompliserte, og etter innføring av skatt på aksjeutbytte er behovet for dem mindre.

Flere forslag gjelder den såkalte *fritaksmetoden* (skatteloven § 2-38), altså reglene om at aksjeselskaper (og lignende) ikke er skattepliktig for inntekt i form av aksjeutbytte og aksjegevinst. Selskapene skal likevel inntektsføre tre prosent av slik inntekt; dette anses som en sjablongmessig tilbakeføring av kostnader knyttet til skattefrie aksjeinntekter (skatteloven § 6-24). Regelen foreslås opphevet for aksjegevinst (fordi den da er kompliserende og dessuten lite treffsikker) og for aksjeutbytte utdelt innen skattekonsern (fordi man der alternativt kan bruke

konsernbidrag). På den annen side foreslås regelen utvidet til å gjelde for utdeling på andel i deltakerlignet selskap (ANS og KS) og for utenlandsk selskap med filial i Norge.

Fritaksmetoden er også bakteppet for et forslag om å avskjære fradragsrett for tap på fordringer hvor kreditor er omfattet av fritaksmetoden og debitor er et nærstående selskap (et begrep som skal defineres i forskrift). Slik reglene nå er, kan selskaper realisere skattefrie gevinster hvor det går bra, og etter omstendighetene kreve fradrag for tap på fordring hvor det går dårlig (mens tap på aksjer ikke er fradragsberettiget under fritaksmetoden).

[Finansdepartementet fremla 30. august 2011 utkast til forskrifter og endringsforskrifter til forsikringsvirksomhetslovens regler om skadeforsikring.](#) Finanstilsynet foreslår bl.a. en forskrift om opplysningsplikt til informasjonsordning for finansielle tjenester (Finansportalen). Videre foreslås endringer i forskrift 22. september 1995 nr. 827 (filialforskriften) som følge av Finanstilsynets vurderinger av hvilke lovregler i forsikringsvirksomhetsloven kapittel 12 som kan og bør gjøres gjeldende for utenlandske selskapers virksomhet gjennom filial i Norge. Øvrige forskriftsendringer er i hovedsak av teknisk karakter, bl.a. knyttet til forsikringstekniske avsetninger. Høringsfrist er 1. november 2011.

[Finansdepartementet fremla 16. september 2011 Prop. 149 L \(2010-2011\) for Stortinget med forslag til ny lov om verdipapirfond.](#) Lovforslaget gjennomfører EØS-regler som svarer til UCITS IV-direktivet, i tillegg til at det foreslås enkelte endringer til gjeldende verdipapirfondlov som ikke har sin bakgrunn i EØS-reglene. Gjennom UCITS IV-direktivet åpnes det for at medlemslandene kan tillate såkalte fond-i-ett-fond-strukturer. Departementet foreslår også endrede regler for godkjenning av endringer i et verdipapirfonds vedtekter. Etter forslaget skal andelseierne gis anledning til å ta stilling til sentrale vedtektsendringer gjennom deltagelse på andelseiermøte. Ordningen med andelseiermøte er ny, og målet med ordningen er å gi andelseiere som ønsker det mer innflytelse i enkelte viktige beslutninger. Videre foreslås det å åpne for at det kan etableres verdipapirfond med ulike andelsklasser.

[Finanstilsynet ga 3. oktober 2011 sin høringsuttalelse til Banklovkomisjonens forslag til ny finanslovgivning.](#) I Finanstilsynets høringsuttalelse påpekes det blant annet at det bør vurderes å skille mellom forsikring og finansieringsvirksomhet i en ny lovstruktur. En samling av lovgivningen for bank, finansiering og annen relatert virksomhet kan etter Finanstilsynets oppfatning gjennomføres som kommisjonen har foreslått. Finanstilsynet har for øvrig knyttet kommentarer til noen hovedpunkter i lovutkastet.

[Finansdepartementet fremla 18. oktober 2011 høringsbrev om videreføring av overgangsregler i kapitalforskriften.](#) Banker som beregner kapitalkrav etter risikobaserte, interne modeller i henhold til de nye Basel II-reglene (IRB-banker), skal frem til 31. desember 2011 ha en kapitaldekning som minst tilsvarer 80 pst. av minstekravet til kapital under de mer sjablongmessige Basel I-reglene. Tilsvarende gulv gjelder ikke for banker som benytter standardmetoden. Finanstilsynet har i brev 10. oktober 2011 til Finansdepartementet bedt om at overgangsbestemmelsen forlenges slik at den også gjelder i 2012. Det har i gjeldende regelverk vist seg å være store forskjeller i beregningen av kapitalkravet knyttet til lån med pant i bolig avhengig av om en bank bruker den såkalte standardmetoden eller egne interne beregningsmodeller, og at bruk av beregningsmodellene svekker kravene til kapital. På dette grunnlag og for å beholde kontinuiteten i regelverket frem til CRD IV skal gjennomføres i Norge, legger Finansdepartementet opp til at overgangsregelen, om at institusjoner som benytter IRB eller AMA-metode skal ha en kapitaldekning som minst tilsvarer 80 pst. av minstekravet til kapital under de mer sjablongmessige Basel I-reglene, kan forlenges med virkning utover 1. januar 2012. Høringsfrist er 25. november 2011.

[Finansdepartementet fremla 24. oktober 2011 finanstilsynets lovforslag og høringsnotat](#) i forbindelse med gjennomføring av Solvens II-direktivet (vedrørende nye soliditetsregler for forsikringselskap). Et av målene med det nye direktivet er å sikre at forsikringselskap er underlagt krav om avsetninger og soliditet som på en bedre måte enn i de nåværende reglene reflekterer risikoen i forsikringselskapene. Videre stiller direktivet krav til prinsipper for verdsetting av forsikringsforpliktelsene, til systemene for styring og kontroll med risikoen i selskapene, til internrevisjon og til aktuar. Det stilles også krav til at selskapene, som en integrert del av virksomheten, jevnlig gjennomfører en grundig vurdering av risiko og soliditet. Fristen for å gjennomføre direktivet er satt til 30. oktober 2012, og nasjonale regler skal ha virkning fra 1. januar 2013. Finansdepartementet legger opp til å gjennomføre nytt soliditetsregelverk for forsikringselskaper i ny finansforetakslov basert på utkastet til Banklovkommisjonen. Høringsfrist er 6. januar 2012.

[Finansdepartementet fremla 24. oktober 2011 utkast til nye lovregler for gjennomføring av CRD IV](#). Finanstilsynet har i [høringsnotat datert 10. oktober 2011](#) utarbeidet utkast til lovregler som gjennomfører det forventede nye CRD IV regelverket. Finanstilsynet har basert sitt utkast til endring på en videreføring av finansieringsvirksomhetsloven og verdipapirhandeloven. For banker og andre kredittinstitusjoner legger Finansdepartementet opp til å gjennomføre nytt CRD IV-regelverk i ny finansforetakslov basert på utkastet til Banklovkommisjonen. Høringsfrist er 6. januar 2012.

NORSK UTVALG FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

ENDRINGER I NORSK ANBEFALING FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

NUES har vedtatt å endre Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse punkt 1 slik at denne samordnes med regnskapsloven § 3-3b med hensyn til publiseringsmåte for redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse. Videre har NUES besluttet å innta en presisering i anbefalingens punkt 1 om omfang og utforming av redegjørelse for avvik.

Det er også vedtatt enkelte mindre justeringer i kommentarer og fotnoter til anbefalingens punkt 8 og punkt 9 for å tilpasse disse til regelendringer som har funnet sted siden revisjonen i 2010. Som følge av at det i år kun gjennomføres enkelte mindre endringer og tilpasninger har NUES besluttet at det ikke er behov for utarbeidelse av en ny versjon av anbefalingen for offentliggjøring og distribusjon i 2011. Endringene til anbefalingen av 21. oktober 2010 ble publisert i et dokument tilgjengelig på NUES' hjemmeside:

<http://www.nues.no/filestore/Endringerianbefalingen2011.pdf>.

http://www.nues.no/filestore/Anbefaling_Norsk_2010.pdf

EU/EØS

RETTSAKTER

[Krav til rapportering og dokumentasjon ved bedriftsfusjoner og -delinger](#): EØS-komitevedtak notifisert av Norge 12.9.2011: ikrafttredelse 1.11.2011.

Et EU-direktiv fra 2009 innfører visse forenklinger for selskaper i en fusjonssituasjon. De nye reglene, som skal være gjennomført i nasjonal rett innen 30. juni 2011, åpner i visse tilfeller opp for forenklet rapportering, utvider adgang til forenklet fusjon i konsernforhold, og større

mulighet til å benytte internett i stedet for offentliggjøring eller utsendelse til aksjeeierne av dokumentene i anledning fusjonen. EØS-komiteen vedtok i mars 2010 å innlemme direktivet i EØS-avtalen. Vedtaket er ratifisert av de tre EFTA/EØS-landenes parlamenter og trer i kraft 1. november 2011. En norsk lov som gjennomfører direktivet, ble kunngjort 24. juni 2011.

FORSLAG TIL RETTSAKTER

[Kommisjonsvedtak 2010/485/EU av 1. september 2010](#) om oppfylning av tilstrekkelige krav i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF når det gjelder Australias og USAs kompetente myndigheter. Anvendes i EU fra 1.10.2011.

[Forslag til europaparlaments- og rådsdirektiv som endrer rådsdirektiv 78/660/EF](#) om årsregnskapene for visse selskapsformer når det gjelder mikroselskaper. Rådets 1. gangsbehandling 12.9.2011.

[Årsregnskaper for de minste bedriftene](#) - Rådets 1. gangsbehandling 12.9.2011.

[Bestemmelser om sikkerhet og gjennomsiktighet på derivatmarkedet](#) - Rådets foreløpige holdning 4.10.2011. Rådet vedtok 4. oktober 2011 en foreløpig holdning til Kommisjonens forslag til regelverk for såkalte "over the counter"-derivater (OTC), i etterkant av Europaparlamentets behandling 5. juli, hvor det også ble vedtatt en foreløpig posisjon. De to institusjonene vil nå sammen med Kommisjonen søke å fremforhandle et felles kompromiss foran Europaparlamentets formelle 1. gangsbehandling. Finanskrisen har ført til søkelys på sider ved derivatmarkedet som kan lede til finansiell ustabilitet. Et derivat er et finansielt instrument hvis verdi avhenger av utviklingen i underliggende aktiva, for eksempel aksjer, obligasjoner, valuta eller lignende. OTC-derivater er derivater som ikke handles på det åpne markedet, men direkte mellom partene, f.eks. to banker. På grunn av risikoen som kan oppstå hvis den ene part ikke oppfyller sin del av handelen, ønsker Kommisjonen økt bruk av oppgjørssentraler (clearinghus) ved OTC-handel for å sikre at derivathandler alltid kan oppfylles. Samtidig foreslås nye regler for oppgjørssentralene og tilsynet med disse.

ANDRE KOMMISJONSMEDELELSER

[Industripolitikk: en styrket konkurranseevne](#) - Meddelelse lagt fram av Kommisjonen 14.10.2011.

NYHETER FRA EFRAG (EFRAG)

The EU endorsement [status report](#) for amendments to IFRS:

Amendments to IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures (issued 7 October 2010) – ARC vote, 23. June 2011.

Presentation of Items of Other Comprehensive Income (Amendments to IAS 1) – EFRAG draft endorsement advice, 28. July 2011.

Amendments to IAS 19 Employee Benefits (issued 16 June 2011) – EFRAG draft endorsement advice, 28. July 2011.

NY RETTSPRAKSIS, FORVALTNINGSPRAKSIS M.M.

NORGE

RETTSPRAKSIS

HØYESTERETT

[Rt 2011 s 646](#): Høyesterett så hen til alminnelige kontraktsrettsrettslige prinsipper og bestemmelsene i revisorloven § 2-2 annet ledd og § 8-1, og kom til at den oppdragsansvarlige revisor måtte identifiseres med revisjonsselskapet ved anvendelsen av meldepliktbestemmelsen i forsikringsavtaleloven § 8-5.

LAGMANSRETTENE

[Borgarting lagmannsretts kjennelse 5.10.2011: LB-2011-137678. Overskridelse av representasjonsrett i stiftelse](#)

En stiftelse opptok lån på over to millioner kroner med pant i festetomter. Lånet ble misligholdt og kreditor begjærte tvangssalg. Oslo byfogdembete tok begjæringen til følge, og lagmannsretten forkastet anken. Lagmannsretten kom til at stiftelsen var bundet av låneavtalen, selv om den som hadde underskrevet på vegne sv stiftelsen, hadde gått ut over sin representasjonsrett, jf. stiftelsesloven 2001 §§ 38 og 39.

[Hålogaland lagmannsretts dom 7.10.2011 \(LH-2011-59953\). Krav om erstatning mot daglig leder og styremedlem, og mot styreleder i et aksjeselskap etter asl. § 17-1 i forbindelse med en samarbeidsavtale mellom to selskaper knyttet til produksjon og eksport av skjell til utlandet.](#)

Det oppsto tvist mellom to selskaper, en produsent og en eksportør av skjell, om innholdet i et samarbeid dem i mellom om produksjon og levering av skjell for eksport til utlandet. Uenigheten selskapene imellom dreide seg om hvorvidt eksportøren kjøpte skjell for egen regning og risiko, eller om produsenten og eksportøren skulle bære sine kostnader og med deling av en eventuell gevinst. Kravene etter asl. § 17-1 forutsatte at eksportøren kjøpte skjell for egen regning og risiko. Lagmannsretten la til grunn at dette ikke var tilfellet, og kravene etter asl. § 17-1 førte ikke frem.

[Borgarting lagmannsretts dom 3.10.2011 \(LB-2010-146933\). Krav om erstatning mot styreformannen i et aksjeselskap i forbindelse med selskapets manglende utbetaling av et tilleggsvederlag \(earn out\) i henhold til avtale om aksjeoverdragelse.](#)

Lagmannsretten fant, i likhet med tingretten, at styreformannen ikke hadde opptrådt ansvarsbetingende.

[Borgarting lagmannsretts dom 3.10.2011 \(LB-2010-118451\). Avtaletolkning. Krav om utbetaling av ekstraordinær bonus fra et aksjeselskap til tre tidligere ansatte for arbeid utført under en due diligence-prosess. Uttalelser om asl. §§ 6-19 første ledd og 6-29.](#)

Det sentrale spørsmålet i saken dreide seg om hvorvidt det var inngått gyldig avtale om bonusutbetaling fra et selskap til tre ansatte for ekstraordinært arbeid utført i forbindelse med en *due diligence*-prosess. Lagmannsretten la til grunn at gyldig avtale var inngått. Bestemmelsene i asl. §§ 6-9 første ledd og 6-2 var relevante for vurderingen av om gyldig avtale forelå. Lagmannsretten la blant annet til grunn at det ikke var noe absolutt krav til formen på et

styremøte etter asl. § 6-19 første ledd, og at manglende føring av styreprotokoll ikke har betydning for gyldigheten av styrevedtak.

[Borgarting lagmannsretts dom 26.9.2011: LB-2010-144317. Offentlige vedtak om avsettelse/oppnevning av nytt styre og om oppheving av stiftelse.](#)

Spørsmål om gyldigheten av Justisdepartementets vedtak om avsettelse/oppnevning av nytt styre, og Stiftelsestilsynets senere vedtak om oppheving av stiftelse, jf. stiftelsesloven av 2001 § 29. Retten fant ikke grunnlag for å tilsidesette noen av vedtakene. Drøfting av om det dreide seg om en stiftelse, om krav til minste grunnkapital mv., jf stiftelsesloven av 1980 § 2.

[Hålogaland lagmannsretts dom 16.9.2011 \(LH-2011-65511\). Tvist om forståelsen av en avtale om salg av 100 % av aksjene i et aksjeselskap.](#)

Saken gjaldt heving av avtale om kjøp av aksjer. Lagmannsretten kom, i likhet med tingretten, til at det ikke forelå mislighold og frifant selgeren.

[Eidsivating lagmannsretts dom 23. 8.2011 \(LE-2011-12856\). Styreansvar etter asl. § 17-1.](#)

Lagmannsretten ila styreformannen i et aksjeselskap erstatningsansvar for tap to investorer hadde lidt på grunn av mangelfulle opplysninger i forbindelse med en aksjeemisjon.

FORVALTNINGSPRAKSIS

BØRSENS OG BØRSKLAGENEMNDAS AVGJØRELSER

Vedtak av Oslo Børs:

Bionor Pharma ASA ble i vedtak av Oslo Børs den 24.08.2011 ilagt et overtredelsesgebyr på 2 ganger årlig kursnoteringsavgift, dvs. 260 000 kroner, jf. verdipapirhandelloven § 17-4 tredje ledd og § 15-1, jf. verdipapirforskriften § 13-1, for brudd på plikten til å melde innsideinformasjon til markedet etter verdipapirhandelloven § 5-2 (1). Saken gjaldt spørsmål om Bionor Pharma ASA opptrådte i strid med verdipapirhandelloven ("vphl") § 5-2 (1), jf. Oslo Børs løpende forpliktelser pkt. 3.1.1, ved å unnlate i tide å offentliggjøre at konklusjoner meldt til markedet den 1. oktober 2010 vedrørende virkningen av selskapets terapeutiske HIV-vaksine, Vacc-4x.

[Vedtak og uttalelser / Regelverk / Oslo Børs - Oslo Børs](#)

EU/EØS

Sakene hvor hele teksten ikke er tilgjengelig i databasen Eurlex (link til Eurlex er lagt inn i hver sak nedenfor) kan leses på [EU-domstolens nettsider](#) ved å velge ønsket språk oppe til høyre (dog er ikke alle nyere avgjørelser tilgjengelig på alle språk), og skrive inn saksnummeret (for eksempel C-233/09) i feltet midt på siden.

SAKER FRA EU-DOMSTOLEN

AVGJØRELSER

[Sag 310/09 Ministre du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique mod Accor SA](#)

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling) 15. september 2011

Stikkord: ”Frie kapitalbevægelser – skattemæssig behandling af udbytte – national lovgivning, som tildeler skattegodtgørelse for udbytte, som udloddes af et moderselskabs hjemmehørende datterselskaber – afslag på ansøgning om skattegodtgørelse for udbytte, som udloddes af ikke-hjemmehørende datterselskaber – moderselskabets videreudlodning af udbytte til sine aktionærer – modregning af skattegodtgørelse i forskudsskat, som skal betales af moderselskabet i forbindelse med videreudlodningen – afslag på ansøgning om tilbagebetaling af forskudsskat betalt af moderselskabet – uberettiget berigelse – krav om dokumentation for beskatning af ikke-hjemmehørende datterselskaber”.

Slutning:

1) Artikel 49 TEUF og 63 TEUF er til hinder for en lovgivning i en medlemsstat, som har til formål at afskaffe økonomisk dobbeltbeskatning af udbytte som den i hovedsagen omhandlede, som tillader et moderselskab at modregne den skattegodtgørelse, som er tilknyttet udbytte udloddet af datterselskaber, hvis det hidrører fra et datterselskab i den pågældende medlemsstat, i den forskudsskat, som moderselskabet skal betale, når det til sine aktionærer videreudlodder dette udbytte, men som ikke giver en tilsvarende modregningsadgang, hvis udbyttet stammer fra et datterselskab, der er etableret i en anden medlemsstat, eftersom denne lovgivning i dette tilfælde ikke giver ret til en skattegodtgørelse i anledning af udbytte fra dette datterselskab.

2) EU-retten er til hinder for, at en medlemsstat, når en national skatteordning som den i hovedsagen omhandlede ikke i sig selv indebærer, at den af den skattepligtige med urette betalte afgift overvæltet på en tredjemand, afslår at tilbagebetale de beløb, som moderselskabet har indbetalt, med den begrundelse, at dels vil en tilbagebetaling udgøre en ugrundet berigelse for moderselskabet, dels belaster det af moderselskabet indbetalte beløb ikke moderselskabet bogføringsmæssigt eller skattemæssigt, men modregnes i det samlede beløb, som kan videreudloddes til aktionærerne.

3) Ækvivalens- og effektivitetsprincippet er ikke til hinder for, at der som betingelse for tilbagebetaling til et moderselskab af beløb, som kan sikre anvendelsen af den samme skattemæssige ordning på udbytte, der udloddes af moderselskabets datterselskaber med hjemsted i Frankrig, og på udbytte, der udloddes af dette selskabs datterselskaber med hjemsted i andre medlemsstater, og som giver anledning til moderselskabets videreudlodning, kræves, at den skattepligtige fremlægger oplysninger, som kun denne har adgang til, for hver enkelt udlodning, som er genstand for en tvist, vedrørende bl.a. den skattesats, som faktisk er anvendt, og det skattebeløb, der faktisk er betalt af overskuddet i datterselskaber i andre medlemsstater, selv om de samme oplysninger ikke kræves for de datterselskaber, som er etableret i Frankrig, da myndighederne har adgang til dem. Fremlæggelsen af disse oplysninger kan imidlertid kun kræves under forudsætning af, at det ikke er praktisk umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at dokumentere, hvilken skat datterselskaber i andre medlemsstater har betalt, navnlig henset til disse medlemsstaters lovgivning om undgåelse af dobbeltbeskatning og registrering af den selskabsskat, som skal betales, samt om opbevaring af administrative dokumenter. Det påhviler den forelæggende ret at efterprøve, om disse betingelser er opfyldt i hovedsagen.

[Sag C-493/09 Europa-Kommissionen mod Den Portugisiske Republik](#)

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling) 6. oktober 2011

Stikkord: ”Traktatbrud – artikel 63 TEUF og EØS-aftalens artikel 40 – frie kapitalbevægelser – udenlandske og nationale pensionsfonde – selskabsskat – udbytte – fritagelse – forskelsbehandling”

Slutning:

- 1) Den Portugisiske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 63 TEUF og artikel 40 i aftalen af 2. maj 1992 om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, idet den udelukkende forbeholder pensionsfonde, der har hjemsted på det portugisiske område, selskabsskattefritagelsen.
- 2) Den Portugisiske Republik betaler sagens omkostninger.

[Sag 520/09 Arkema mod Kommissionen](#)

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling) 29. september 2011

Stikkord: ”Appel – karteller – artikel 81 EF og EØS-aftalens artikel 53 – det europæiske marked for monochloreddikesyre – reglerne om at tilregne et moderselskab en konkurrencebegrænsende adfærd, som er udvist af dets datterselskab – formodningen om faktisk udøvelse af en bestemmende indflydelse – begrundelsespligt”

Slutning:

- 1) Appellen forkastes.
- 2) Arkema SA betaler sagens omkostninger.

[De forenede sager C-78/08 – C-80/08 Paint Graphos](#)

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling) 8. september 2011

Stikkord: ”Præjudiciel forelæggelse – formaliteten – statsstøtte – skattefordele for andelsselskaber – karakter af statsstøtte i artikel 87 EF’s forstand – forenelighed med fællesmarkedet – betingelser”

Slutning: Skattefordele som de i hovedsagerne omhandlede, som er tildelt produktions- og arbejdsandelsselskaber i henhold til en national ordning som den, der findes i artikel 11 i dekret nr. 601 fra republikkens præsident af 29. september 1973 om regler vedrørende skattefordele i den affattelse, der var i kraft fra 1984 til 1993, udgør kun «statsstøtte» i artikel 87, stk. 1, EF’s forstand, for så vidt som alle betingelserne for anvendelse af denne bestemmelse er opfyldt. For så vidt angår en situation som den, der har givet anledning til de tvister, der er indbragt for den forelæggende ret, tilkommer det denne at vurdere særligt den selektive karakter af de pågældende skattelempler og deres eventuelle begrundelse ud fra karakteren og den almindelige opbygning af den nationale skatteordning, hvori de indgår, ved særligt at fastslå, om de i hovedsagerne omhandlede andelsselskaber reelt befinder sig i en situation, som er sammenlignelig med situationen for andre erhvervsdrivende oprettet i den juridiske form af et erhvervs-selskab, og hvis dette faktisk er tilfældet, om den mere gunstige skattebehandling, som disse andelsselskaber nyder, på den ene side hænger sammen med de ledende principper i det skattesystem, der finder anvendelse i den pågældende medlemsstat, og på den anden side er i overensstemmelse med principperne om sammenhæng og proportionalitet.

GENERALADVOKATENS FORSLAG TIL AVGJØRELSE

[Sag C-371/10 National Grid Indus BV mod Inspecteur van de Belastingdienst Rijnmond/kantoor Rotterdam](#), Forslag til Afgørelse fra Generaladvokat J. Kokott fremsat den 8. september 2011.

Stikkord: ”Etableringsfrihed – selskaber – fraflytningsbeskatning ved flytning af hovedsæde til en anden medlemsstat – afdækning og beskatning af skjulte reserver – latente valutagevinster”

NYE SELSKAPSRETTSLIGE PUBLIKASJONER

FRA SELSKAPSRETTSGRUPPEN

- Sjøfjell, Beate, "The Core of Corporate Governance: Implications of the Takeover Directive for Corporate Governance in Europe", årgang 22 (2011) nr 5 *European Business Law Review* s. 641–708, gratis nedlastbar fra http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1598298

FRA SUSTAINABLE COMPANIES-PROSJEKTET

Etter konferansen "Towards Sustainable Companies: Identifying New Avenues" 29-30 august 2011, er en rekke *papers* presentert under konferansen lagt ut i Det juridiske fakultets SSRN-serie som *working papers*, til gratis nedlasting. En til enhver tid oppdatert oversikt over disse finnes på [prosjektets nettsider](#).

ET UTVALG ANDRE SELSKAPSRETTSPUBLIKASJONER

BØKER

- Bråten, Tore (red) (2011), *Moderne forretningsjus II*. Bergen: Fagbokforlaget
- French, Derek, Stephen W. Mayson and Christopher L. Ryan: *Mayson, French & Ryan on company law*. Oxford: Oxford university Press.
- Gatto, Alexandra (2011), *Multinational enterprises and human rights : obligations under EU law and international law*. Cheltenham:Edward Elgar
- Gunther Teubner, 2011, *Networks as Connected Contracts*, edited with an Introduction by Hugh Collins, Hart Publishing
- Hewitt, Ian (2011), *Joint ventures*. London: Sweet&Maxwell
- Kruhl, Martin Chr (2011), *Ejeraftaler*. København: Thomson Reuters
- Walmsley, Keith (ed), *Butterworths company law handbook*. London:Butterworth

ARTIKLER

- Nordvik, Frode Martin (2011), Truer med hemmelig lydbånd, *Kapital*, Årg. 41, nr. 11 (2011)
- Paulshus, Tore (2011), Samvirkeforetak - selskapsrett, regnskap og skatt, *Revisjon og regnskap*, Årg. 81, nr. 4 (2011)

- Fellesregistrering med filial av utenlandsk datterselskap, Revisjon og regnskap, Årg. 81, nr. 3 (2011)
- Huneide, Jens-Erik (2011), Utdelinger og uttak fra aksjeselskap. Revisjon og regnskap, Årg. 81, nr. 2 (2011)

[European Business Law Review, volume 22 \(2011\)](#)

Issue 5

- Reinforcing the Market for Corporate Control [Clarke]
- The Case Against Reform of the Takeover Bids Directive [McCahery, Vermeulen]
- Is the Board Neutrality Rule Trivial? Amnesia about Corporate Law in European Takeover Regulation [Gerner-Beuerle, Kershaw, Solinas]
- European Takeover Law: The Case for Neutral Approach [Enriques]
- The Core of Corporate Governance: Implications of the Takeover Directive for Corporate Governance in Europe [Sjåfjell]

[European Company and Financial Law Review, volume 8 \(2011\)](#)

Issue 3

- Aggressive Tax Strategies and Corporate Tax Governance: an Institutional Approach [Carlo Garbarino]
- The Effectiveness of Being Invisible: Hedge Funds, Hidden Ownership and Corporate Governance [Suomyadri Chattopadhyaya]
- Shareholder's Derivative Action in Japan [Hiroshi Oda]
- Liability for Misrepresentation – European Lessons on Causation from the Netherlands [Bas J. de Jong]
- The Say-on-Pay Movement – Evidence From a Comparative Perspective [Jan Lieder, Philipp Fischer]

[European Company Law](#)

Issue 4

- Corporate Governance Reforms in the EU [Tomasic]
- Real Estate Investment Trusts (SOCIMs) [García-Garnica, Rojo-Alvarez-Manzaneda]
- Hostile Takeovers in Poland: Recent Developments [Kluziak, Szlachetka]
- The Financial Assistance Prohibition: Origins, Evolution, and Future [Hooft]
- New Danish Company Act on Shareholders' Agreements: A Critical Evaluation [Werlauff]
- Corporate Governance 2.0: Assessing the Corporate Governance Green Paper of the European Commission [Elst, Vermeulen]
- Report from Germany: Bank Restructuring as an Instrument to Counter 'Moral Hazard' [Wilcken]
- Report from the Netherlands: The Draft Proposal Dutch Intervention Act [Marcelpeeters, Pimrank, Raaijmakers]
- Survey of Legislation and Case-Law, January-April 2011
- Legal Periodicals: A Selection
- European and Comparative Company Law, by M. Andenas and F. Wooldridge, Cambridge: Cambridge University Press, 2009) [Mann]
- Insolvenzrechts – Handbuch, edited by Prof. Dr Dr.H.C. Peter Gottwald [Wessels]

Issue 5

- Beggar Your Neighbour or Nurture Your Neighbour? [Oostwouder]
- The EU's Internal and External Regulatory Actions after the Outbreak of the 2008 Financial Crisis [Kerckhoven, Wouters]
- Post Financial Crisis Regulation in Belgium [Geens]
- Variable Remuneration and Dutch State Aid: Is a Legal Framework Necessary and/or Wrongful [Kromwijk, Oostwouder]
- Survey of Legislation and Case Law, May-June 2011

SELSKAPSRETTSARRANGEMENTER

SELSKAPSRETTSGRUPPENS ARRANGEMENT

- [Selskapsrettslunsj](#) de fleste onsdager i semesteret; informasjon sendes ut til Selskapsrettslisten.
- Selskapsrettsforumet 24. november 2011: Høyesterettsdommer Kristin Normann innleder om "[Styring av konsern: et aksjerettslig perspektiv](#)".
- En rekke spennende arrangementer planlagt allerede for 2012, følg med på [arrangementsoversikten](#) – all informasjon sendes også ut til Selskapsrettslisten.

NYTT OM VÅRE FORSKNINGSPROSJEKTER

SUSTAINABLE COMPANIES

Etter en vellykket konferanse 29-30 august i år, planlegger vi to store konferanser og flere seminarer i 2012 – se [prosjektets arrangementsoversikt](#). Vi er også i ferd med å etablere en ressursgruppe for prosjektet, og interesserte kan ta direkte kontakt med [Beate Sjøfjell](#).

SELSKAPSRETTSGRUPPEN

Selskapsrettsgruppen ved IFP består for tiden av følgende personer:

Professor Beate Sjøfjell (leder)
Professor Mads Andenæs (nestleder)
Professor Hans Robert Schwencke (BI)
Professor Frederik Zimmer (IOR)
Postdoktor Inger Marie Hagen

Postdoktor Cecilie Kjelland
Postdoktor Emily Weitzenboeck
Ph.d.-stipendiat Kari Birkeland (BI)
Ph.d.-stipendiat Isabel M. Borges (SMR)
Ph.d.-stipendiat Gina Bråthen
Ph.d.stipendiat Eivind Furuseth (IOR)
Ph.d.-stipendiat Tore Fjørtoft
Ph.d.-stipendiat Marte Kjørven
Ph.d.-stipendiat Jon Christian Nordrum (IOR)
Ph.d.-stipendiat Hedvig Bugge Reiersen
Cand. Jur. Eirik Hognestad (ekstern)
Cand. Jur. Linn Cecilie Jensen (ekstern)
Cand. Jur. Miriam Aakre Borgersrud (ekstern)
Vit.ass. Yvonne Ervik
Vit.ass. Anne Dalheim Jacobsen (IOR)
Vit.ass. Edvard Horn Welle-Strand
Seniorkonsulent Mona Østvang Ådum

Mer informasjon om gruppens aktiviteter, prosjekter, publikasjoner, gruppens medlemmer og den enkeltes forskningsområde finnes på Selskapsrettsgruppens nettsider. Se <http://www.jus.uio.no/ifp/forskning/omrader/selskap/selskapsrettsgruppen/index.html>.